

Vergaderjaar 1995–1996

24 512

Interdepartementaal beleidsonderzoek 1995: financiële vernieuwing politie

Nr. 2

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 15 februari 1996

Met mijn brief van 21 november 1995 (24 512, nr. 1) heb ik u mede namens mijn ambtgenoten van Financiën en van Justitie een eerste reactie gegeven op het rapport van de interdepartementale werkgroep «financiële vernieuwing politie». Wij gaven ondermeer aan dat een aantal trajecten in gang zijn gezet die gericht zijn op verbetering van de regionale bedrijfsvoering en financiële huishouding. Zo worden met individuele korpsen afspraken gemaakt over verbetering van de bedrijfsvoering, is gestart met de ontwikkeling en implementatie van een beleidsinformatiesysteem en zal het instrument van bijzondere bijdragen gebruikt worden wanneer bijzondere doelen dit noodzakelijk maken. Ook gingen wij in op de rol van het regionale beleidsplan en de evaluatie van de Politiewet 1993. Ik gaf in genoemde brief aan dat wij begin 1996 een nader standpunt zouden bepalen over een aantal specifieke aanbevelingen van de werkgroep en uw Kamer daarover zouden informeren. Mede namens mijn ambtgenote van Justitie voldoe ik hieraan.

Het onderzoek maakt deel uit van een elftal beleidsonderzoeken die op initiatief van het Kabinet zijn verricht. Het doel van deze onderzoeken was om een heroriëntatie te laten plaatsvinden op een aantal beleidsterreinen. Het rapport probeert een antwoord te geven op de vraag hoe het beheer op basis van de Politiewet 1993 zodanig kan worden vormgegeven dat er condities worden geschapen voor het doelmatig opereren van de politie. Besparingsvarianten waren bij het onderhavige onderzoek niet aan de orde. De werkgroep «financiële vernieuwing politie» komt tot een aantal aanbevelingen bij de vier in de taakopdracht opgenomen aandachtsgebieden die hieronder kort worden weergegeven en worden voorzien van commentaar.

1. De werkgroep is gevraagd om te adviseren of de uitgangspunten voor een nieuw budgetverdeelsysteem een adequate bijdrage kunnen leveren aan de doelmatige besteding van het politiebudget en de kwaliteit van politiezorg.

De werkgroep concludeert dat wat het voorwaardenscheppende karakter van de algemene bijdrage betreft de uitgangspunten van het nieuwe verdeelsysteem voldoende aanknopingspunten bieden. Als een van de aandachtspunten in het huidige verdeelsysteem (PKP) wordt door de werkgroep de onderbelichting van het aspect bereikbaarheid en beschikbaarheid genoemd. Dit aspect is in de huidige verdeling hoogstens aanleiding tot correctie achteraf. Bereikbaarheid en beschikbaarheid zijn, aldus de werkgroep, belangrijk in zowel de aard van het politiewerk als het veiligheidsgevoel van de burger. Voorgesteld wordt een toets op de minimale bereikbaarheid in het nieuwe systeem in te bouwen. Gekeken zou kunnen worden naar welke middelen elke regio minimaal nodig heeft om de bereikbaarheid en beschikbaarheid te garanderen. De werkgroep wijst er evenwel op dat een dergelijke methode weer kan leiden tot een relativering van het belang van de werklust als wegingsfactor.

Mijn ambtgenote van Justitie en ik zijn van mening dat een nieuw budgetverdeelstelsel recht dient te doen aan een evenredige verdeling van politiezorg over de regio's. De veiligheid van burgers dient in iedere regio zoveel als mogelijk en op een relatief gelijkwaardig niveau te zijn gewaarborgd. Momenteel wordt in overleg met korpsbeheerders, hoofdofficieren van Justitie en korpschefs een nieuw budgetverdeelstelsel ontwikkeld. Daarbij worden de suggesties van de werkgroep betrokken. Naar het zich laat aanzien zal zowel het aspect werklust als het aspect bereikbaarheid/beschikbaarheid in een evenwichtige verhouding behoren tot de componenten waaruit het nieuwe budgetverdeelstelsel wordt opgebouwd. Wij verwachten uw Kamer daarover omstreeks de maand mei aanstaande nader te informeren.

2. De werkgroep is gevraagd om de mogelijkheid van prestatie-bekostiging te beoordelen.

De werkgroep is van mening dat een verdeelsystematiek prikkels tot prestaties moet bevatten. De grootste prikkels zouden worden verschaft in een systeem van prestatiefinanciering. Dat behoort evenwel, zo geeft de werkgroep aan, voor de politie nog niet tot de mogelijkheden. De werkgroep signaleert echter veelbelovende ontwikkelingen, onder andere in het kader van het project «output», naar het definiëren en meten van prestaties door de korpsen. Die initiatieven moeten naar de mening van de werkgroep worden voortgezet.

Mijn ambtgenote van Justitie en ik zijn voorstander van het werken met «prikkels» om te komen tot betere prestaties. Prestatiebekostiging is evenwel, ook naar onze mening, niet mogelijk. Er staan echter andere wegen open om het beoogde doel naderbij te brengen. Het genereren en publiceren van relevante gegevens betreffende het functioneren van de korpsen maakt het mogelijk vergelijkingen te trekken. Zowel door een korps zelf als door derden kan zo een kritische toets worden verricht waarvan een stimulerende werking uitgaat op het doelmatig handelen van een regiokorps. Als voorbeeld van dergelijke informatie kan de Politie-monitor Bevolking worden genoemd, maar ook de, aan de in het Beleidsinformatiesysteem (BIS) opgenomen gegevens ontleende rapportages over financiële en personele gegevens. Ook kan in dit verband worden aangehaald het door de werkgroep genoemde project outputmeting. Dit project is inmiddels afgerond. Een exemplaar van het eindrapport over outputmeting hebben wij u een dezer dagen reeds doen toekomen.

Met het Korpsbeheerdersberaad wordt overleg gevoerd om te zien of kan worden gekomen tot het scheppen van voorwaarden voor de invoering van een systeem van kostendragers mede in relatie tot de invoering van outputmeting. Ik ben voornemens jaarlijks deze gegevens van regio's te publiceren.

3. De werkgroep is gevraagd om de waarde van de inspectietaak te beoordelen. De werkgroep stelt dat, gezien de ministeriële verantwoordelijkheid, ook binnen een decentraal bestel behoefte bestaat aan toezicht op het opereren van de politie in de regio's. Deze toezichtsfunctie behelst, naar de mening van de werkgroep ondermeer een jaarlijkse verantwoording, zowel financieel als beleidsmatig, door de regio's. Voor de inspectie politie is er een taak weggelegd gericht op een systeemtoets op de integrale kwaliteitszorg en het uitvoeren van ad-hoc-inspecties. De taken van de inspectie moeten ons inziens scherp worden afgebakend van de reguliere departementale toezichtsfunctie.

De ministers moeten naar de mening van de werkgroep in ieder geval de Staten-Generaal de gewenste informatie kunnen verschaffen en over het gevoerde regionale beleid verantwoording kunnen afleggen.

Met de werkgroep zijn mijn ambtgenote van Justitie en ik van mening dat het reguliere toezicht op de regio's aangevuld dient te worden met een inspectietaak. Met betrekking tot het reguliere toezicht zijn wij van mening dat op het vlak van de verantwoording al veel is gerealiseerd. Zo heeft de financiële verantwoording reeds vorm gekregen. Overigens zal de inhoud van een centrale toets op het regionale beleid aan de orde komen bij de evaluatie van de Politiewet 1993.

De taken van de inspectie zullen nader vorm worden gegeven in samenhang met de ontwikkeling van een stelsel van kwaliteitszorg. Bij de ontwikkeling van dit stelsel zal aandacht worden besteed aan de suggesties van de werkgroep op het gebied van de NKP-norm en het stappenplan voor de uitvoering.

Met onze brief van 3 juli 1995, EA95/U1611 en 500 602/595 GBJ, hebben mijn ambtgenote van Justitie en ik uw Kamer reeds ons standpunt over integrale kwaliteitszorg toegezonden. Als taken van de inspectie politie gaven wij aan het toezicht houden op de werking van het stelsel en op de kwaliteitszorg door de korpsen. Over de voortgang van het stelsel van integrale kwaliteitszorg en de taken van de inspectie hebben wij reeds toegezegd uw Kamer daarover in het eerste kwartaal van dit jaar te berichten.

4. De werkgroep is gevraagd naar de mogelijkheden die er zijn om het probleem van de vernieuwing van de infrastructuur automatisering in financiële zin tot een oplossing te brengen.

De werkgroep wijst daarbij op de goeddeels verouderde infrastructuur voor de automatisering van de politieke en justitiële informatievoorziening, de noodzaak van verbetering in deze infrastructuur en het belang van informatievoorziening voor het opereren van de politie. De informatiepositie van de KMAR wordt hierin betrokken.

De werkgroep doet de suggestie om allereerst de mogelijkheid te bezien van financiering van de projecten binnen het bestaande meerjarige budgettaire kader. De mogelijkheid tot financiering uit genoemde bron is, naar de mening van de werkgroep, mede afhankelijk van de urgentie van de vernieuwing, van de te financieren lasten en van de maximale doorlooptijd van het project. Naarmate dientengevolge de financieringsdruk hoger is, ligt het onderzoeken van de mogelijkheid van kapitaaldekking meer in de rede. In dit verband verwijst de werkgroep naar de bredere discussie over financieringsbronnen, die inmiddels is opgestart mede naar aanleiding van het Regeerakkoord.

Mijn ambtgenote van Justitie en ik zijn van mening dat de hier geschetste problematiek reeds uitgebreid is belicht in het regeringsstandpunt ter zake en het overleg met de Kamer op 27 november 1995. Waar het uitvoering van dit standpunt betreft verwijzen wij naar de voortgangsrapportage die u binnenkort zal bereiken. Daarbij zullen de suggesties van de werkgroep worden betrokken.

5. Tot slot.

De werkgroep heeft aangegeven dat zij op een rijdende trein is gesprongen; er zijn en worden reeds talrijke initiatieven ontplooid op regionaal en centraal niveau. De aanbevelingen van de werkgroep worden door ons in het beleid verdisconteerd en zullen zeker bijdragen aan een beter eindprodukt.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
H. F. Dijkstal